

ABONAMENTUL.

Pe un an 80 coroane.

Pe 1/2 an 40 „

Pe 1/4 an 20 „

Pe lună 7 „

Un număr 30 fileri.

□ □

Unirea

ZIAR NAȚIONAL — APARE ZILNIC.

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 84 fil., a doua
oară 72 fil., a treia
oară 60 fil.

Manuscrise sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII“ Blaj.

□ □

Către Armata Română!

După jertfe și suferințe groaznice de doi ani și jumătate, Dumnezeu a rânduit, ca visul vostru și al nostru să se realizeze.

Ne-am văzut, o țară și un popor, românii de pretutindeni, sub stăpânirea viteazului și înțeleptului rege *Ferdinand*, care alături de nobila regină *Maria* a împărțit cu voi frățeste greul zilelor de suferințe și de lipsuri ale acestor doi ani de jale și de mărire.

Războiul cumplit s'a terminat cu biruința noastră. Vom avea de-acum o țară de trei-ori mai mare, cu toate acele comori și bogății, cari alcătuiau Dacia Fericită a străbunilor noștri.

Vor avea *pământ* cu toții; — decretul-lege a și apărut deja cu privire la moșiile ce vor fi expropriate.

Vor avea drepturi în înțelesul cei mai larg al democrației.

Vom fi un neam fericit și puternic, ca puține altele!

**

Mândrii viteji ai Țării românești! Am ajuns să ne realizăm visul; să nu pierdeți răbdarea în munca puțină ce ne mai așteaptă.

Greul muncii a trecut: zilele de vifor, de suferință și de moarte, au trecut și ele.

Dușmanul Ingenunchiat nici nu mai încearcă să-și ridice brațul neputincios să lovească! Are însă și altă armă josnică, cu care încearcă să vă învenineze *sufletul*.

Încearcă cu bani, cu promisiuni și cu momeli, să vă spargă rândurile și să vă ciatine în *credința* voastră față de tron și țară.

Ei, cari nu mai au ce pierde, ar vrea să vadă și din Țara românească o ruină, cum e țara lor, Rusia, și azi-mâne și Germania.

Ei sunt *învinși*, deci e explicabil, că recurg la cel din urmă mijloc desperat: la revoluție; voi sunteți *biruitori*, deci n'aveți întru nimic a face, cu a-

cestee horde destrăbălate, cari până ieri-alaltăieri v'au prădat și v'au jăfuit țara.

Fraților!

Am văzut disciplina de fier a trupelor voastre; am văzut dragostea, ce o au trupele pentru ofițerii lor; am văzut entuziasmul, ce strălucea în ochii voștri, când se pomenia numele sfânt al regelui sau al reginei.

Nu dubităm nici pe-o clipă în eroismul vostru, de care ați dat atâtea dovezi strălucite! Vă

atragem numai atenția, asupra celor ce vor să vă amăgească cu vorbe dulci. ca să vă spargă rândurile, chiar acum, când ați reușit învingători.

Sunt câțiva rătăciți de aceștia chiar și pe satele noastre; luați seama și fiți cu ochii în patru.

De câte-ori vr'un lup de acesta îmbrăcat în piele de miel, se apropie de voi, împușcați-l fără milă, căci e mai primejdios decât ori-ce dușman fățiș.

Rugăm Conziliul Dirigent

să pornească de urgență o acțiune hotărâtă împotriva propagandiștilor străini. Lucrurile încep să fie îngrijorătoare. Acțiunea bolșevită și anarhică trebuie parată la timp, energic și isteț. Ei lucră cu agenți, cu emisari pe sate și cu foite volante. Așa să lucrăm și noi, cu aceleași arme. Se pare însă, că noi și acum suntem greoi și neînțelegători. Broșuri

ca „Apostolii minciunii“, cu „opșaguri“ interminabile și cu perioade de câte 12 șire, nu sunt potrivite pentru astfel de acțiuni și pentru astfel de timpuri. Ceea ce e de spus, să se spuie scurt și lapidar. Nu în broșuri, ci în foite volante. Acestea nu trebuie concrezute întâmplării și poștelor, ci împărtășite pe sate prin oameni de încredere anume trimiși.

Apel!

Incredințați din partea unei consfătuiri a profesorilor ținută la Sibiu în 15-28 Decembrie, 1918 cu convocarea unui congres al profesorilor români, rugăm pe toți profesorii școlilor noastre medii (licee, școli reale și comerciale, școli superioare de fete) și a școlilor de specialitate (școli normale și seminarii teologice) din Transilvania, pe profesorii români dela aceleași categorii de școli susținute de fostul stat ungar, să participe la *Congresul profesorilor români*, care se va deschide *Duminică în 19 Ianuarie 1919*, la orele 3 p. m. în Sibiu, în sala festivă a „Asociațiunii“. Se vor discuta următoarele probleme:

1. Organizarea profesorilor.
2. Raportul școlilor secundare și superioare față de stat.
3. Planul de învățământ.
4. Cursul pregătirilor pentru profesori.
5. Recrutarea profesorilor în viitor și înființarea unei universități române în Transilvania.
6. Salarizarea.

Sibiu, 21 Dec. 1918 (3 Ianuarie 1919).

Gavril Precup,
prof. la liceul din Blaj.

Romul Cădea,
prof. la sem. teol. din Sibiu.

Cetiti și răspânditi „Unirea“, ziar național cotidian.

Falzitatea statisticii ungurești.

Statistica ungurească e falză, de multeori până la absurd. Aceasta se poate și dovedi.

Să luăm numai Ardealul vechiu. La conscripția populației acestuia ajungem mai ușor. Ceeace avem de-a mulțami, în parte, sașilor, cari au scris mai multe cărți în direcția aceasta.

Să luăm două conscripții, una mai veche, cea din 1851 și cea din urmă, din 1910. Iau ca bază, conscripția din 1851, făcută sub dominație nemțească, care n'a avut motive de-a ne favoriza nici pe noi, nici pe unguri!

Dela 1851 încoace n'au fost nici războaie prea mari, nici alte calamități, cari să fie împiedecă simțitor creșterea populației.

În 1851 Ardealul avea 2.062.379 suflete. După naționalități se grupează: 1.227.276 rom. 535.844 unguri și săcui (354.942 unguri, 180.902 săcui), 192.482 nemțisași, 15.573 jidani, 78.923 țigani ș. a. În percente raportul e următorul: 60% români, 26 unguri, 9% sași ș. a.

În 1910 Ardealul avea: 2.624.323 suflete. Dintre aceștia: 1.472.021 români, 918.217 unguri și 234.085 sași. Români 55%, unguri 34,80% și sași 8,70%.

Să asemănăm cifrele. Ce vedem atunci? Vedem, că noi ne-am sporit, în interval de aproape 60 ani, cu 244.745, iar ei ungurii, cu 382.206. Noi 60%, din întreagă populația ne-am sporit anual numai cu 3%, iar ei 26% s'au sporit cu 11%. Aceasta e absurditate. Noi un neam de țărani viguros, să ne sporim numai cu 3 la 1000 anual! Iar ei, populație orășnească în parte mare, să arete un spor de 11 la 1000! Aceasta e o imposibilitate fizică. E o falzitate intenționată.

Să facem, însă, corectura cuvenită. Să admitem, că noi nu ne-am sporit numai cu 3%. În cazul acela le dăm și ungurilor acelaș spor. Popolația lor rurală a trăit în aceleași condiții ca a

noastră. Cea orășenească a practicat, în mare parte, sistemul de doi copii. Prin urmare acelaș spor li-se poate da și lor. În cazul acesta ei, în Ardeal, nu-s mai mulți de 600.000. Statistica din 1910 îi pune 918.217 suflete. Ce-i atunci, cu restul de peste trei sute mii? Aceștia sunt jidanii, funcționarii și coloniștii; un element intrus, care n'are ce căuta la determinarea caracterului etnografic al unei țări. Cei mai mulți dintre ei au fost așezați aici, ca exponenți ai politicii de maghiarizare. Ca atari au cercat să strice, în chip forțat, caracterul unitar etnic al Ardealului. Ei sunt un element ce trebuie scoși din combinație, când e vorba de a stabili populația băștinașă.

Dacă în 1851 am fost 60%, astăzi excludând elementul intrus

— putem afirma, cu toată hotărârea, că *suntem* 70%.

Ungurii, după statistica lor, s'au sporit cu 11%. În România veche proporția s'a sporit cu 15%. Se poate oare admite, că țărâniea noastră, care a trăit în condiții mai prielnice, decât de dincolo, să se fi sporit numai cu 3%? Nu se poate. — Dacă vom lua, pentru populația românească un spor mediu de 10%, atunci noi în Ardeal a trebuit să fim în 1910 cel puțin 2.000.000.

În cifra aceasta n'avem nici un motiv de-a ne îndoi. Ba putem afirma, cu toată hotărârea, că statistica ungurească ne-a retăcut numărul adevărat, ne-a redus, numai ca să-și poată ridica cifra ungarilor.

Petru Suciu.

Generalul Berthelot în Cluj.

4 Ian. n. 1919.

Sosirea generalisimului Berthelot la Cluj eră să se întâmple seara la orele 8, ceea ce ar fi fost un timp foarte nepotrivit. Multămită și recunoștință celor ce au intervenit, ca să se schimbe programul, spre a veni la Cluj pe zi. Dacă armata română a sosit în preziua Crăciunului catolic, apoi marele reprezentant al Ententei a sosit în preziua de anul nou, ca bucuria Clujului să fie desăvârșită.

În ziua numită ea la o veste magică au început a curge satele la Cluj. De pe la 10 ore a m. se vedeau cete de săteni trecând pe străzile Clujului, în frunte cu stindarde naționale și cântând marșuri românești. Cetele de tineri, bărbați, femei și fete, veniau, ca la o mândră nuntă, în haine de sărbătoare, unele cu lăutari, cu clarinetasi, sau alți muzicali, dar în frunte având aproape toți pe preoții lor. Am văzut sate îndepărtate, ca Țăgșorul din Câmpie, cu preotul Iuliu Bucur, — apoi de pe Arieș, din munții Gilăului etc. Durere, unele sate apropiate de Cluj — ca Jucurile — n'au aflat vestea și au pierdut prilejul de a vedea pe marele francez și primirea strălucită ce i-s'a făcut. Mândrii au fost între toți Moșii, cari au venit mulți călări, — provăzuți cu donițe artistice lucrate — și amazoanele Moațe, — călare și ele, — purtând câte un buciom de munte, străvechiul tulnic.

Ordinea a fost desăvârșită, cu toată aglomerația de lume, care să poate conta la 40—50 mii. Gardiștii români — din Cluj și jur, — pedestrași și călăreți — erau postăți dealungul stradelor, din piața lui Matia și până la

gară, iar la spatele lor țeranii noștri, așezați în rând, cu drăpelele lor și cu tablele de inscripții a satelor lor.

Primirea oficioasă s'a făcut la gară. Când a intrat trenul în gară, muzica militară română a intonat Marseilleza, iar compania de sub comanda supremă a generalului Gherescu a făcut onorurile militare.

Iată, descinde din cupeu generalul francez. Un uriaș cuceritor. Blond, rumen, viguros, fără armă, proptindu-se pe un baston puternic. Suita lui e strălucită. După salutul militar — pe peronul gării — generalul intră în sala de așteptare, unde îl așteaptă deputațiile românești — și cele ungurești! Românii, în 3 grupuri mari ocupa 2/3 părți ale vastei sale. Ungurii sunt abia vre-o 8—9 inși, în frunte cu faimosul Apáthy, care nu mai încetează a-și mușcă buzele.

Intr'o grupă a Românilor — la stânga dela intrare, e consiliul național român, și alți inteligenți, în frunte cu protopopii: Tului Roșescu, Dr. E. Dăianu (Cluj), Ioan Pop (Morlaca), Ioan Bucur (Indol), Ștef. Rusu (Târgul-Murășului). Oratorul festiv al consiliului este Dr. A. Frâncu, neobosit, intru a aranja bine primirea, ce se pregătea. De-a dreapta salei erau damele române din Cluj și jur, o delegație de 50—60 persoane. Oratora festiva: Dna Sidonia Docan n. Pop. — În față era a treia delegație: Muntenii (Moșii), bărbați și femei, în costumele lor originale, sub conducerea dlui Vas. Costea, fav. în Gilău.

Alătura cu Moșii sta, într'un colțisor, ceata oelor câțiva Unguri aleși, cu Apáthy, Boér Elek, decanul facultății de drept,

Grandpierre, fișpanul Eszterházy, primarul ajutor Schneller, rectorul univ. etc.

Când intră generalul, aclamațiile românești nu mai conteniau. Vesel, radios, se oprî în mijlocul salei, proptit de un scaun, cu fața spre delegația consiliului național român.

Dr. Amos Frâncu, elegant și festiv, se inclină și începe a-și rosti discursul de salutare, în franțuzește. Puternic în fond, cu repriviri istorice, și constatări de actualitate Dr. Frâncu a spus un discurs, nu numai cuceritor, ci și informativ. Regret, că nu am la îndemână textul autentic al acestei cuvântări, care merită să se publice în cercuri cât mai largi.

Aclamații entusiaste acoper vorbirea oratorului festiv.

Dna Docan vorbește de asemenea franțuzește — mai pe scurt, dar foarte delicat și elegant. La sfârșitul vorbirei Dșoara Ana Pop predă generalului un splendid buchet, însoțit de câteva cuvinte franțuzești, — pe care gen. Berthelot îl primește cu un zimbet de satisfacție.

Urmează Dl Vas. Costea, care vorbește românește, în numele Moșilor lui Horia și Iancu, și a surorilor Pelagiei Roșu, și predă generalului o sabie de onoare foarte prețioasă, care își are istoria sa. Sabia eră proprietatea vestitului Ilie Măcelariu, dela Mercuria. El o avea dela un turc, și o folosise în 1848 ca tribun. Cătră sfârșitul vieții o dăruise tinerului iurist Amos Frâncu, care o dăruise Moșilor, cari au fost așa de bravi, — iară ei au predat marelui gen. Berthelot.

Cuvântarea românească a dlui Costea eră cu discrețiune tradusă — frasă de frasă — generalului francez, așa cât urmăria cu mare atențiune espunerea istoricului sabiei.

Dșoara Letiția Ciuta, în costum național, oferî, tot din partea Moșilor și un tulnic original generalului Berthelot despre care tulnic se susține că ar fi fost al Pelagiei Roșu, care câștigă învingerea dela fântănele în 1848.

Dna Tomuța îi oferî o compoziție proprie „marșul legionarilor din Cluj“.

Atunci response marele francez. Scurt, sentențios, spiritual și dulce, ca un părinte bun. El vorbea, în limba lui, dar acelaș-inteligent interpret un înalt oficer român, traducea imediat în românește. Aș vrea să vă dau textul autentic, dar nu vă pot da decât un rezumat:

Vă mulțămesc de aceasta primire călduroasă. Ea m'a surprins, dar nu m'a uimit. Inima franceză și inima românească

de mult bat la fel; e acelaș sânge, care svăcnește în ele. — A fost un războiu sângeros și lung; prea lung. Cei ce l-au pregătit s'au ridicat asupra unui popor slab. Dar s'au ridicat toate cele alalte popoare, ca să apere dreptatea. A învins simțul de dreptate asupra forței. Da! Pentrucă ori de câte ori s'a declarat un conflict între dreptul forței și forța dreptului, totdeauna forța dreptului a triumfat asupra dreptului forței. În conflictul acesta România a înțeles unde este locul ei și a făcut sacrificii mari în slujba dreptății.

(Întors spre dame).

Mulțămesc în deosebi și damelor române. Știu, că femeile au avut la Români rolul mare de a păstra sentimentul național în fiii lor. Ele au dat fiii bravi patriei și națiunei. I-am cunoscut la Oituz, Mărești, Mărășești. Tot astfel de fii ne trebuie.

(Spre Moși).

Mulțămesc Muntenilor pentru delicata lor atențiune. Ei au venit aici în ciuda iernii, a frigului, a zăpezii și a distanței mari. Duceți-vă la casele voastre cu vestea bună, că sunt într'o patrie liberă; duceți tuturor: bătrânilor, bărbaților, femeilor și copiilor, salutul meu și urările mele de bine pentru toți. *Trăiască România mare!* (Vive la grande Roumanie!)

Ne mai pomenit entusiasm au deslănțuit cuvintele marelui bărbat. Mai ales încheierea a desfășurat un potop de aplause și aclamațiuni, cari nu voiau să mai contenească.

S'a întors apoi spre Unguri. Era o tăcere penibilă. Au vorbit 4 inși, încet, cu voce redusă, doi franțuzești, doi ungurești. Apáthy susținea — fără să roșească, — că el tot frățietatea și buna înțelegerea a cultivat-o (!) Ceialalți toți susțineau, că Clujul e „ösi városunk“ — și că ar avea 90% maghiari, măcar că la 1910 statistica arăta între 62,000 locuitori, 12,000 gr-cat. și gr-or. și aproape 10,000 ovrei, vre-o 1000—3000 luterani, deci nemaghiari 24,000, rămânând 38,000 pentru celelalte conf., cari încă nu-s curat unguri!

Gen. Berthelot le-a răspuns, cu aceeaș voce submisă, scurt, asigurându-i, că s'a gătat cu nedreptățile.

Când a încheiat vorba cătră Români zisese: „Ar trebui să am 1000 de mâni să vă string deodată mâna tuturor. String deci mâna câtorva pentru toți“. Și a strins mâna Oratorilor.

La încheierea răspunsului cătră unguri n'a mai simțit de lipsă acest gest grăitor, care e stringere de mână.

A trecut apoi în automobil dela gară până în piață și retur; a văzut poporul nostru și orașul Cluj; a primit aclamațiile însuflețite ale zecilor de mii. I-a văzut și L-au văzut, și s'au înțeles perfect. Trăiască gen. Berthelot!

Cronicar.

Reforma agrară.

În România veche și în Basarabia reforma agrară e aproape înfăptuită. Regele a sancționat proiectul și prin aceasta l-a ridicat la valoarea de lege (decret-lege). Această lege cuprinde modalitățile de expropriere și stabilește moșiile, cari vor cădea sub expropriere.

Dispozițiile acestei legi sunt următoarele: Art. I. Se expropriază, pentru cauză de utilitate națională și în scop de a se vinde țăranilor cultivatori de pământ, următoarele terenuri:

A. În cuprinsul vechiului regat al României se expropriază în întregime:

1. Terenurile cultivabile ale Domeniului Coroanei, Casei rurale și ale tuturor persoanelor morale, publice și private, instituțiuni, fundațiuni, etc.

2. Proprietățile rurale în cuprinderea lor totală ale supușilor statelor străine;

3. Proprietățile rurale în cuprinderea lor totală ale absenteiștilor, precum și două milioane de hectare din pământul cultivabil al tuturor proprietăților particulare, în condițiunile prevăzute în Constituție.

Peste întinderile cultivabile arătate mai sus pentru înființare de islazuri comunale în regiunile de munte, se mai declară expropriate din proprietatea particulară suprafața solului necesar acestor islazuri.

B. În Basarabia se expropriază în întregime:

1. Toate pământurile ce aparțin Coroanei, Statului, Băncii Țărănești și cele închinat mănăstirilor din străinătate;

2. Toate pământurile ce aparțin zemstvelor și în deobște persoanelor morale, publice și private;

3. Pământurile cultivabile ce aparțin orașelor și comunităților urbane;

4. Pământurile supușilor străini;

5. Moșiile ce au fost neîntrerupt arendate în timp de 5 ani în cursul anilor 1905—1918 inclusiv;

6. Pământurile mănăstirilor locale, lăsându-se fiecărei mănăstiri câte o jumătate de hectar pământ arabil de fiecare călugăr sau frate, viile și grădinile de pomi roditori;

7. Pământurile bisericilor, lăsându-se fiecărei biserici câte

un lot întreg de fiecare membru (diacon și dascăl), precum și un milion de hectare din pământul cultivabil al tuturor proprietăților particulare, în acestea se cuprind și pământurile prevăzute la lit. B., punctul 4 și 5.

Art. II. — Se socotește ca pământ cultivabil în înțelesul legii de față tot terenul pe care s'au făcut până azi arături, locurile de fâneațe, pășune, întrucât se pot cultiva, precum și orice alt teren ce s'ar găsi propriu să fie dat cu folos în cultură.

Art. III. — Subsolul terenurilor expropriate rămâne proprietatea Statului.

Art. IV. — Exproprierea este declarată deplin drept dela

data acestui decret-lege. Părțile declarate expropriate sunt lovite de indisponibilitate fără îndeplinirea vre-unei alte formalități.

Art. V. — Executarea expropriării va începe de îndată după publicarea în „Monitorul Oficial” a acestui decret-lege și se va urma până la terminare.

Art. VI. — Decrete-legi speciale vor complecta dispozițiunile decretului-lege de față și vor stabili toate condițiunile executării acestei expropriării.

Art. VII. — Toate legile și regulamentele contrarii decretului-lege de față, sunt și rămân abrogate.

Art. VIII. — Acest decret-lege va fi supus ratificării ulterioare a Corpurilor Legiuitoare.

Serviciul nostru telefonic.

(Agenția telegrafică „Dacia”).

(Budapesta). Ministrii socialiști și secretari de stat socialiști au declarat, că nu mai rămân în guvern, fiindcă ideile lor nu se mai potrivesc cu ale guvernului.

(Budapesta). Răsturnarea guvernului, proiectată de comuniști, n'a reușit. În clădirile publice și pe poduri s'au plasat mitraliere. Poliția, jandarmeria și miliția sunt în permanentă în slujbă.

(Belgrad). Prințul regent al Sârbiei, Alexandru, a lansat o proclamație, în care spune, că nici un colț de pământ locuit de slavi nu va rămânea sub stăpânire străină.

(Viena). A sosit o comisie americană pentru a studia relațiile naționalităților din Austria. Raportul îl va înainta congresului de pace.

(Berlin). Hindenburg a sosit la Berlin și va prelua comanda supremă asupra trupelor guvernului.

(Paris). Bandele bolșeviste, în Siberia, au fost bătute și 30.000 au fost făcuți prizonieri.

(Londra). Mackensen va fi transportat la Paris și predat curții marțiale.

(Praga). Teodor Roosevelt a murit în dureri reumatice.

(Viena). A sosit al doilea transport cu alimente din Elveția, 42 vagoane cu orez, făină, ciocolată și cacao. A sosit de asemenea și primul transport italian cu grâu.

(Geneva). Biroul internațional socialist din Lausanne a convocat congresul socialiștilor pe 25 Ian. Huysmans a plecat la Paris, pentru a discuta programul chestiunilor la ordinea zilei.

(Berlin). Liebknecht a fost arestat în locuința sa.

(Budapesta). Comuniștii au ținut Duminecă adunare la Nyiregyháza. Misionarii din Budapesta au ținut dimineața vorbiri în teatru despre comunism. După amiazi s'a inscenat ceartă. — Noaptea au fost împușcături nesfârșite. Luni demonstrații au parcurs stradele împușcând. — Sosind apoi mare număr de polițiști și soldați, cu mare greu s'a restabilit ordinea, făcându-se mai multe arestări.

(Budapesta). Ministrul de război Festetich a primit aviz, că dincolo de Dunăre se pregătește o contrarepublică. Festetich a anunțat cazul ministrului prezident, care a ordonat deschiderea unei anchete. Conducătorul mișcării e locot. Laang Boldizsár, care a și fost arestat.

(Berlin). Luptele de stradă continuă și devin tot mai îngrozitoare. În cartierul Moabit au fost bombardate clădirile publice, judecătoriile și casarmele de cătră trupele Spartacus, cu artilerie grea.

(București). În 1 Ian. v. se începe corespondența cu Bucovina și Ardealul.

(București). Comandamentul francez din Ruscuc, a interzis apariția ziarului bulgar „Rainik”, care era în solda nemților și ducea o companie contra româ-

nilor, susținând că în Transilvania sunt în minoritate.

(București). Trenurile București—Paris încep circulația la 5 Ianuar. Legătura telefonică cu Ardealul se va face prin Brașov și Sibiu.

(București). La Cernăuți s'a ținut un congres al naționalităților, la care au participat reprezentanți români, polonezi și germani. Au adus o rezoluție, în care au votat cu unanimitate unirea Bucovinei cu România.

(București). S'a hotărât, în acord cu aliații, ca toate locomotivele și vagoanele germane, rămase în Bulgaria, să fie aduse în România și puse la dispoziția direcțiunii căilor ferate române.

Informațiuni.

(Budapesta).

Se anunță din Posen, că la legătuirea elvețiană a Polonilor, care de prezent se află deja la Posen a sosit o delegație poloneză din Danzig, care cere ocuparea imediată a Danzigului. Se fac pregătiri pentru proclamarea imediată a republicii poloneze, care pe lângă teritoriile Poloniei rusești să cuprindă: orașul Danzig, Prusia vestică, Posenul, Silezia și Pomerania inclusiv orașul Stolp. Președintele republicii are să fie Paderewski renumitul pianist polon. Cât privește legăturile externe, Polonia vrea să țină alianță comercială cu Boemia și România.

(Praga). Ziarul „Pravo Lidu” publică telegrama lui Vandervelde secretarului internaționalei socialiste relativ la convocarea conferinței dela Losana. Branting încă va fi chemat.

Guvernul ceho-slovac voeste să stărpească orice mișcare bolșevistă, chiar folosindu-se de cele mai aprige mijloace.

(Roma). Nizuințele acreditărilor guvernului român: Păr. Lucaoiu și prinț. Ghica, de a crea o platformă potrivită pentru încheierea unui concordat între Vatican și România sunt sprijinite de ententă și promit un succes deplin.

(Budapesta). Se fac încercări deocamdată de caracter privat, ca și Românii, Sârbii și Slovaci să-și aleagă pe baza noiei legi electorale deputați în camera din Budapesta, chiar și cu riscul de a avea ei majoritatea. Marii patrioți însă nu sperează în succesul acestor sfârșiri.

(Paris). Dl Tache Ionescu a prezentat ligei popoarelor desrobite din fosta monarhie un

proiect de cooperare economică comercială, arătând, că România este în situația de a prevedea cu materii prime toate uzinele Boemiei, Poloniei și Jugoslaviei. În schimb România are lipsă de articlii industriali și medicamente, precum și de mașini agricole. Proiectul dlui T. Ionescu a fost primit cu multă însuflețire.

(Paris). *Wilson* a făcut un nou plan de alimentare a țărilor centrale și a țărilor ocupate de aliați. Planul a fost lucrat de Höver, dictatorul în chestii de alimentare a St. U. În noul plan se prevede și alimentarea României.

(Cluj). De când a început să se aplice cu rigoare legea celor 25 la dos, aici domnește o perfectă liniște și ordine.

(București). Ziua plecării la Sibiu a prințului moștenitor nu este stabilită definitiv.

(Cluj). Sub masca socialismului o mulțime de emisari bolșevici cutreeră Ardealul, voind să provoace nimicirea ordinii publice. Lucră cu mare aparat, folosindu-se de tot felul de mijloace: coruperi cu bani, promisiuni de împărțirea pământului, calumnii la adresa consiliului dirigent și a preoților. Până acum propaganda nu le-a prea reușit. Sunt rugați toți Români de bine să denunțe consiliilor naționale comitatense cazurile suspecte.

(Gherla). Il. Sa Episcopul Iuliu a sosit cu bine acasă. Liniștea este deplină. Armenii și socialiștii s'au mulțumit: li-e frică de Nro 25.

(Roma). S. Sa Papa a primit cu o deosebită dragoste pe P. Lucaciu într-o audiență privată. A amintit prietănia lui Leo XIII cu România și și-a exprimat nădejdea sigură, că neamul românesc va ști să se arete vrednic de marea misiune de civilizare a Orientului Europei, acum mai ales, că întreg Apusul și S. Sa însuș vede în România mare pe cel mai sigur și mai fidel aliat în contra di zordinei și a bolșevismului.

(Petrograd). Guvernul bolșevist a făcut ofertă de pace ententei.

(București). Sașii de aici fac cea mai vie propagandă printre străinii din capitală pentru înfăptuirea unei ligi a neromânilor, care să sprijinească cu toate mijloacele în străinătate înfăptuirea României Mari până la Nistru și Tisa.

Știri dela Blaj.

* Dl. președinte al Conziliului Dirigent *Dr. Iuliu Maniu* a sosit aici în ajunul Crăciunului. Dragostea blăjenilor pentru dl. Maniu, care atât de bine știe să încopie idealurile românești cu

modestia și spiritul de care a fost totdeauna pătruns Blajul, nu a voit să aibă margini. Deputații multe și urările de bine de sărbători nu voiau să-l lase să petreacă nici barem sfintele zile ale Nașterii Domnului în odihnă și reculegere. Dl. Maniu a plecat ieri (a 3-a zi de Crăciun) la Sibiu.

* Ziua a 2-a de Crăciun a sosit la Blaj episcopul Majláth însoțit de directorul gimnaziului catolic din Alba-Iulia. A tost oaspele Il. Sale Radu. A spus că și el a început să învețe românește. Îl doare nespuse soarta poporului și a bisericii sale. I-s'a spus, că în România nu au să se repete nedreptățile pe cari le-am îndurat noi în fosta Ungarie. — A fost primit într-o lungă audiență de președintele Cons. Dirig. dl. Maniu, care l-a mângăiat — cum trebuie. A 3-a zi episcopul a servit liturgia în „capela curții“ — în odăjdii românești!

* Codificatorul Conz. Dirig. dl. *ministru Hățieganu* a fost a 3-a zi de Crăciun între noi. L-a adus dorul și dragostea Blajului între doi miniștri Blajul a simțit ceva din atmosfera în care trăiau vechii tribuni ai zilelor dedemult. Dl. Hățieganu a fost totdeauna unul dintre cei mai iubiți prieteni și cei mai apreciați reprezentanți ai ideilor noastre. Firea sa simpatică, atrăgătoare ne-a convins tot mai mult, că nici printre cei mari dl. ministru nu-și uită de ce simțim și de ce așteptăm noi.

* Bolșevicii au pus ochiul și pe noi. Zi de zi ne sosesc misionari de-ai lor. Curând însă nu au să ne mai sosească. Aceasta este sigur. Leacul e și mai sigur. Efect la moment. Cât ce vin — punem mâna pe dlor și, — să vă povestească ei mai departe!

* **Tedeum în Cluj.** A doua zi după vizita gen. Berthelot, în ziua de 1 Ianuarie n. s'a oficiat o sf. liturgie cu Tedeum, la biserica gr.-cat. din Cluj, în prezența armatei române fiind de față generalii Neculcea și Gherescu, și alți înalți oficeri. A celebrat părintele protopop Dr. E. Dăianu, asistat de Dr. Iuliu Florian, și Petru S. Simu, capelan. Protopopul Dr. E. Dăianu a rostit un discurs potrivit, care a făcut o adâncă impresiune.

La biserica gr.-or. se făcuse aceeași slujbă Dumineca anterioară, în prezența generalului Gherescu, la care asistasă și protopopul Dr. E. Dăianu. În schimb la slujba din biserica gr.-cat. pe lângă fruntașii din Cluj, Domni și dame, a asistat și pâr. Dr. Nicodim Cristea, reprezentând biserica gr.-or. rom.

Sășii din Ardeal declară alipirea lor de Regatul român.

Comitetul central săsesc, amplificat cu Consiliul Național săsesc-german pentru Transilvania, ca reprezentanță competentă a poporului săsesc din Ardeal, a luat mai nou în Mediaș la 8 Ianuarie st. n. următoarea rezoluție:

»Evenimentele mondiale au creat situații noi pentru ținutul pe care poporul sașilor transilvăneni și-a fondat acum aproape 800 de ani vatra națională. Regele Ferdinand al României prin decretul-lege din 27 Decembrie 1918 a declarat stăpânirea asupra acestor părți și a primit poporul cel mai numărös al Transilvaniei și al părților mărginașe, care a declarat în adunarea națională din Alba-Iulia alipirea la România. Prin unirea Transilvaniei și a părților Ungariei locuite de Români cu România, s'a creat un teritoriu a căruia comparațiune este determinată prin circumstanțele etnografice. Considerând aceste fapte și convingerea, că prin aceasta se ajunge la îndeplinirea unui eveniment universal istoric, folosindu-se de dreptul popoarelor de liberă dispunere, Poporul săsesc din Transilvania declară alipirea sa de regatul României și adresează poporului român salutările sale frățesti și urări de bine la îndeplinirea idealurilor sale naționale. Poporul săsesc din Transilvania ține cont prin aceasta nu numai de evoluția evenimentelor istorice universale și de drepturile naturale ale Poporului român la Unirea sa și la fondarea statului său, ci își exprimă totdeodată ferma speranță, că Poporul și Statul român cărora poporul săsesc le pune la dispozițiune virtutea strămoșască, se vor călăuzi față de dânsul totdeauna de sentimentele de nobleță și justeță. Poporul săsesc, care secolii de-a rândul a avut autonomie constituțională, care contra asigurărilor solemne și legale i-s'a detras în mod volnicesc, așteaptă ca nici când să nu i-se facă imposibil de a se susține și a se dezvoltă ca popor cu conștiință de unitate națională și politică pentru toate timpurile în aceea presupunere ca noul stat îi va oferi și îi va da tot ceace el consideră ca condițiune de viață. O garanță pentru acestea se află în decisiunile adunării naționale din Alba-Iulia, unde s'a stabilit că fiește care popor are dreptul să se conducă, să se instrueze, administreze, să se judece în propria sa limbă și prin proprii săi fi și va fi reprezentant în măsură corăspunzătoare în legislațiune și guvernare, care garantează bisericii și școlii autonomie și asigură în general respectare dreaptă și binevoitoare tuturor drepturilor liberale, naționale, politice, economice și culturale ale popoarelor, și prin aceasta și Sașilor. Poporul săsesc se alătură mai departe decisiunii din Alba-Iulia, în care se asigură în mod egal la congresul de pace dreptate și libertate pentru națiunile mari și mici, și vede în aceasta o asigurare durabilă pentru pacea popoarelor. Sașii speră și doresc ca și ceilalți conaționali în noul stat se vor alătura acestui pas: *Poporul săsesc conștient de însemnătatea hotărârilor sale se consideră de azi înainte un membru al Regatului român și își și facele sale ca cetățenii acestui stat* Roagă pe Dumnezeu ca acest pas plin de responsabilitate, pe care îl consideră de o datorință a-l face, să fie călăuzit spre bine și să-l însoțească binecuvântarea sa». (Ag. Tel. »Dacia«)

Proprietar și Editor:

Consiliul Național Român din Blaj.
Director: ALEXANDRU CIURA.
Redactor: Ovidiu Hulea.